

Præsentation af Dorthe Filtenborg Sørensen

Dorthe Filtenborg Sørensen, f. 1968, uddannet pædagog. Har igennem en lang årrække arbejdet med Norditaliensk pædagogik overført til dansk pædagogisk praksis, hvor hun har beskæftiget sig med børns spor, skabende arbejde med børn samt dokumentation som redskab til synliggørelse, evaluering og refleksion. Har ligeledes erfaring med Storyline-metoden i forhold til børnehavebørn.

Dorthe er leder af Børnehaven Engle, beliggende i København, der arbejder med Norditaliensk pædagogik omsat til en dansk institution. Børnehaven Engle inddrager ligeledes Storyline-metoden i det pædagogiske arbejde med børnene.

Igennem en lang årrække har Dorthe fungeret som underviser og foredragsholder i både ind- og udland, hvor hun underviser og holder foredrag om skabende pædagogik, forskellige pædagogiske metoder, organisering og rollefordeling samt dokumentation. Dorthe var hovedunderviser, supervisor og konsulent i det 3-årige udviklingsprojekt Den Skabende Pædagogik i Roskilde kommune, hvor en overvejende stor del af kommunens ledere, pædagoger samt lærere deltog.

Dorthe har erfaring som freelance-konsulent for adskillige kommuner. Har derudover fungeret som Kunstpædagog og projektleder i konkrete kunstforløb på forskellige daginstitutioner og skoler med børn i alderen 1-10 år.

Dorthe har udgivet en omfattende artikelsamling.

Derudover har hun udgivet bøger, blandt andre:

- Skabende arbejde med børn, Munksgaard.
- Dokumentation – læreplaner og synliggørelse af det pædagogiske arbejde, Dafolo.
- Storyline-metoden i børnehaven, Dafolo.
- Pædagogiske Læreplaner i daginstitutionen, Dafolo.
- At arbejde med engle – kopimappe om pædagogiske læreplaner og dokumentation, Dafolo.

Kontakt:

dorthe@filtenborg.org

PÆDAGOGISKE LÆREPLANER I BØRNEHAVEN ENGLE.

*NATUREN & NATURFÆNOMENER (arbejde med natur, dyr, årstider, planter).
TEMA 5.*

MÅL:

Hvad skal barnet kunne indenfor tema 5, når det er i vores børnehave?

Hvad vil vi lære barnet indenfor tema 5 i den tid, det er i vores børnehave ?

Barnet skal lære at være god mod dyr, at opleve og arbejde med dyr i naturen (smådyr). Barnet skal lære at kende forskel på Årstider.

Barnet skal lære at respektere og færdes i naturen (skov, mose, strand, park, legeplads m.m.) og bruge sin krop, sanser, viden og kunnen der.

Barnet skal have kendskab til naturens fænomener, herunder arbejdet med vægt, form og antal i forbindelse med fx sten, kogler, bark, blade m.m.

METODE :

Hvilke metoder vil vi bruge for at opnå vores mål?

Hvordan vil vi anvende metoderne – og hvornår (i Årsplanen)?

Vi vil arbejde med 2 fastlagte natur-perioder, hvor der ud fra hver periode opstilles en Handleplan (fokus kan lægges på dyr, Årstider, planter, naturfænomener m.m.).

Vi vil arbejde med fastlagte grupper, der kommer ud på kontinuerlige ture i naturen og får mulighed for at opleve et forløb.

Vi vil arbejde med Skovtrolden & Vandtrolden samt Streyf Naturcenter (som beskrevet i Virksomhedsplanen og Årsplanen)

DOKUMENTATION/EVALUERING :

Hvordan vil vi dokumentere vores praksis?

Hvornår vil vi dokumentere og evaluere (i Årsplanen)?

Vi vil arbejde med dokumentation på børnehavens Årstidstræ, Naturvæg samt Skovtrolden & Vandtroldens Dokumentationshjørne, der vil vise den løbende kontinuerlige praksis. Her vil man kunne se arbejdet med Årstiderne, dyr, blade, planter, naturfænomener m.m., som børnene deltager i.

Vi vil dokumentere i Dokumentationsbogen, via de små Doku-billedbøger, via Praksisfortællinger samt formidle mundtligt.

Litteraturhenvisning

Pædagogisk Læreplansplakat Tema 5 (for børn)

Dorthe Filtenborg Sørensen og Gyda Lindegaard

Dafolo Forlag

DOKUMENTATION (sammenskrivning af plancher vedr. oplæg)

Dokumentation kan fremstå mundtlig, skriftlig og visuel.

Dokumentation kan være intern og ekstern

- intern er fx arbejdspapirer, observationer, handleplans- og evalueringsskemaer m.m.
- ekstern er fx udstillinger, plancher, bøger/mapper m.m.
- der er altid tale om udsnit og ikke et billede på hele virkeligheden

Man skal have udviklet et værdigrundlag omkring dokumentation samt retningslinjer for dokumentation udført til intern og ekstern brug.

Man skal have den grundlæggende etik og grænsesætning på plads.

Dokumentation har ingen værdi isoleret set – der skal være en sammenhæng imellem dokumentationen og det, man dokumenterer.

Dokumentation må ikke blive for gammelt – den skal hele tiden revideres og redigeres.

Enhver dokumentation skal i princippet kunne føres tilbage til værdigrundlaget samt den pædagogiske målsætning i virksomhedsplanen

Dokumentation er, når der sættes argumentation og forklaring på pynten

Dokumentation skal udarbejdes ud fra de givne vilkår (normering, indretning, redskaber, materialer, kompetencer, rollefordeling, organisering m.m.)

Hvis nærvær, omsorg og sikkerhed er ”truet”, skal man ikke dokumentere.

Dokumentationseksempler : Kollektiv dokumentationsmappe/bog, barnets bog, Drømmelommer, plancher, doku-billedbøger, badeforhæng, pap-doku-vægge, udstillinger, handleplans- og evalueringsskemaer, spor-skemaer m.m.

Dorthe Filtenborg Sørensen

VI HAR IKKE TID TIL AT DOKUMENTERE

Dorthe Filtenborg Sørensen

DOKUMENTATION SKAL
FOREGÅ PÅ STUEN SOM
EN BESKÆFTIGELSE I
PRAKSIS MED BØRNENE
OG IKKE SOM EN
VOKSENBESKÆFTIGELSE
VÆK FRA STUEN OG
UDEN BØRN

EJERSKAB OG RUTINER I FORHOLD TIL DOKUMENTATION SKAL SKABES

Dorthe Filtenborg Sørensen

DOKUMENTATION SOM
REDSKAB TIL AT
SYNLIGGØRE DEN
FAGLIGE INTENTION OG
IKKE BEVISFØRELSE PÅ,
AT MAN ER AKTIV

**DOKUMENTATION ER,
NÅR DEN PÆDAGOGISKE
VOKSNE (SAMMEN MED
BARNET ELLER I
NÆRVÆR AF BARNET)
UDVÆLGER ET UDSNIT
FRA PRAKSIS, SOM SKAL
SYNLIGGØRES FOR
OMVERDENEN**

Udgivelser af Dorthe Filtenborg Sørensen.

1. "Årsplan", *Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd*, 1993.
2. "Skabende arbejde i en daginstitution", *0-14*, 4/1993.
3. "Børn, Kunst og Kreativitet", *Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd*, 1994.
4. "At gøre det urolige barn roligt", *0-14*, 3/1994.
5. "At gøre det, man siger, man gør – om Virksomhedsplaner", *0-14*, 3/1995.
6. "Da Julemanden skulle lave en Superpædagog", *Børn & Unge*, 1995.
7. "Superpædagog", *Vesterbro Bladet*, 1996.
8. "Vision, Vilje og Virkelighed – om skabelse af projekt Byens Borgere i NordVest".
Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd, 1996.
9. "Det skabende barn", *Menighedernes Daginstitutioner*, 4/1996.
10. "Dokumentation og udvikling i det pædagogiske arbejde", *Menigh. Daginst.* 2/1997.
11. "Daginstitutionen, Pædagogikken og Dokumentationen", *Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd*, 3/1997.
12. "Det dokumenterende barn", *Menighedernes Daginstitutioner*, 4/1997.
13. "Barnets ret til et godt liv i daginstitutionen", *INFO MEP, Verdenskongressen 1998.*
Barnets ret til leg og læring.
14. "Læreprocesser og skabende arbejde med børn", *Det Danske Reggio Emilia Netværk*,
2/1999.
15. "Indtryk fra OMEP's Verdenskongres", *INFO MEP*, 1/1999.
16. "D-ligner Robin Hood's Flitsbue", *bog anmeldelse, Menigh. Daginst.*, 3/1999.
17. "At arbejde som Kunstpædagog", *Menighedernes Daginstitutioner*, 4/1999.
18. "Himlen er ikke altid blå", *bog anmeldelse, Menighedernes Daginstitutioner*, 5/1999.
19. "Barnets æstetiske læreprocesser – pædagogisk praksis udfra børns spor",
Menighedernes Daginstitutioner, 4/1999.
20. *Bogen "Skabende arbejde med børn"*, Munksgaard, Februar 2000.
21. "Skabende arbejde og læreprocesser med børn", *Børn, Kunst og Billeder, Nyhedsbrev*
nr. 45/2000.
22. "Dokumentation som pædagogisk refleksion", *bog anmeldelse, Menighedernes*
Daginstitutioner, 6/2000.
23. "Fra spor til pædagogisk handling og praksis", *Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd*
3/2000.
24. "Fortællerhatten som pædagogisk redskab", *Menighedernes Daginstitution*, 3/2000.
25. "Vis hvad vi gør!", *bog anmeldelse, Menighedernes Daginstitutioner*, 3/2000.
26. "Kopitegning og billedarbejde med børn", *Børn, Kunst og Billeder, Nyhedsbrev nr.*
48/2001.
27. "At arbejde med farver og lys – projekt 100 farver", *Menighedernes Daginstitutioner*,
3/2001.
28. "puff – tidsskrift med inspiration til kreativ udfoldelse", *bog anmeldelse,*
Menighedernes Daginstitutioner, 3/2001.
29. "Skabende Virksomhed", *bog anmeldelse, Menighedernes Daginstitutioner*, 3/2001.
30. "Hvad er forskellen på at bage boller og at bage boller?", *Menigh. Daginst.*, 6/2001.
31. "Dengang jeg gik i børnehave", *bog anmeldelse, Menigh. Daginst.*, 6/2001.
32. "Servicelov, Pædagogik og Dokumentation", *Børn i Tiden, Børnesagens Fællesråd*,
3/2001.
33. "At modtage studerende i praktik", *SIGT-Studieblad, Frøbel Seminariet*, 2/2001.

34. *"Dokumentation som synliggørelse af barnets liv i institutionen – pædagogisk refleksion"*, *Menighedernes Daginstitutioner*, 4/2001.
35. *"Børnenes Boliger – at arbejde med spor, observationer, iagttagelser og dokumentation som pædagogisk redskab"*, *Menighedernes Daginstitutioner*, 1/2003.
36. *"Dokumentation"*, *Landsdækkende Rapport fra Pædagogisk Netværk (BørneBanden)*, 2003.
37. *"Fantasi og Forandring"*, *boganmeldelse, Menighedernes Daginstitutioner*, 1/2003.
38. *"Den digitale dokumenterende daginstitution"*, *Menigh. Daginst.*, 4/2003.
39. *"Kunst i børnehøjde"*, *Frederiksberg Bladet*, nr. 48/2003.
40. *"Læreplaner og dokumentation i daginstitutionen"*, *Nyhedsbrev DAFOLO*, 2/2004.
41. *Bogen "DOKUMENTATION – Læreplaner og synliggørelse af det pædagogiske arbejde"*, *DAFOLO Forlag*, september 2004.
42. *"Sporet Frederik og Mary"*, *Menighedernes Daginstitutioner*, 4/2004.
43. *"Batman danser med engle"*, *Vanløse Bladet*, nr. 52, 2004.
44. *Antologien "Læreplaner i praksis"*, *DAFOLO*, januar 2005.
45. *"At arbejde med børn er at leve – Læreplaner og pædagogisk praksis – H. C. Andersen som tema"*, *Menighedernes Daginstitutioner*, 1/2005.
46. *"Pædagogiske læreplaner i daginstitutionen"*, *bog samt seks plakater, Dafolo Forlag*, april 2005.
47. *"Barne- og voksenperspektivet i relation til pædagogiske læreplaner – om brugen af inspirationsmateriale"*, *Fleksibel Læring*, udgives af *Dafolo Forlag*.
48. *"Evaluering kommer efter dokumentation"*, *SKOLESTART* 35. årgang, 8/2005.
49. *"Mikkel & Musen"*, *artikel om praksisfortællinger i relation til dokumentation*, 0-14, 3/2005.
50. *Bogen "Storyline-metoden i børnehaven"*, *DAFOLO*, oktober 2005.
51. *"Fortælling, fantasi, fordybelse og forandring"*, *Fleksibel Læring*, nr. 3, 2005, *Dafolo*.
52. *"Lokes Læring – når småbørn dokumenterer praksis og dokumenterer dokumentationen"*, nr. 1. Februar 2006, *Menighedernes Daginstitutioner*.
53. *Plakater til Dagplejen (ideoplæg) vedr. de pædagogiske læreplaner*, *Dafolo Forlag*.
54. *Bogen/Kopimappen "At arbejde med engle – kopimappe om pædagogiske læreplaner og dokumentation"*, september 2006, *Dafolo Forlag*
55. *"Italiensk for øvede – Studierejse som et fælles kompetenceløft for personalegruppen"*, *Menighedernes Daginstitutioner*, 3/2006.
56. *"Italiensk pædagogik i en dansk daginstitution"*, *Fleksibel Læring*, nr. 2, 2006.